

DECIZIE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
Judecători

Tatiana Vieru
Valentina Clevadi
Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de avocatul Vasile Ceban, în interesele Societății pe Acțiuni „Moldev-Corp”, împotriva încheierii din 11 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată la cererea depusă de creditorul Societatea pe Acțiuni „Moldev-Corp” cu privire la repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor în privința Societății cu Răspundere Limitată „Blanșir” SRL, în proces de faliment simplificat,

c o n s t a t ă:

La data de 23 iunie 2015, creditorul SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” a depus în judecată cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate în privința SRL „Blanșir”, cu sediul în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, nr. 92, of.400A.

Prin încheierea din 29 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă depusă de creditorul SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” privind intentarea procedurii de insolvabilitate în privința SRL „Blanșir”; a fost dispusă punerea sub observație a debitorului SRL „Blanșir”; a fost desemnat Oleg Munteanu ca administrator provizoriu; au fost aplicate măsuri de asigurare în scopul prevenirii modificării stării bunurilor debitorului în perioada de pînă la intentarea procesului de insolvabilitate; a fost obligat administratorul provizoriu Oleg Munteanu să întocmească și să prezinte un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare pînă la data de 14 septembrie 2015.

În cadrul ședinței de judecată din 14 septembrie 2015, administratorul provizoriu a prezentat instanței raportul privind executarea încheierii din 29 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Prin hotărîrea din 12 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă depusă de creditorul SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” privind intentarea procedurii de insolvabilitate în privința SRL „Blanșir”; a fost dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului; a fost stabilit

termenul-limită de înaintare a cererilor de validare a creanțelor pentru data de 07 decembrie 2015.

În termenul stabilit de instanță, creditorii Ghenadie Țonov, SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca”, Inspectoratul Fiscal de Stat Direcția Administrare Fiscală Botanică au înaintat cereri de validare a creanțelor.

În cadrul ședinței de judecată din 14 decembrie 2015, instanța de insolabilitate a validat creanțele creditorilor, după cum urmează: Ghenadie Țonov cu suma de 349500 lei, SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” cu suma de 2540248,48 lei, Inspectoratul Fiscal de Stat Direcția Administrare Fiscală Botanică cu suma de 20064,48 lei.

La data de 23 februarie 2016, SA „Moldev-Corp” s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere privind validarea creanței, solicitând repunerea în termenul de înaintare a cererii de validare a creanței, în conformitate cu art. 116 Cod de procedură civilă și validarea creanței în mărime de 654000 dolari SUA (f.d.17-18).

Prin încheierea din 11 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea creditorului SA „Moldev-Corp” privind repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor față de SRL „Blanșir”, în proces de faliment simplificat.

La data de 24 iunie 2016, avocatul Vasile Ceban, în interesele SA „Moldev-Corp”, a declarat recurs împotriva încheierii din 11 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea încheierii, repunerea în termen a cererii de validare a creanței și validarea creanței în sumă de 654000 lei, remiterea pricinii pentru continuarea examinării cauzei în fond.

În motivarea recursului s-a invocat că în conformitate cu prevederile art.4 Cod de procedură civilă, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate, a libertăților și intereselor legitime ale persoanelor fizice, în consolidarea legalității și a ordinii de drept.

Indică că, art. 46 alin.(1) al Constituției Republicii Moldova prevede că dreptul la proprietate privată este garantat, care presupune și garantarea neintimidării proprietarului de a se folosi de proprietatea sa, la discreția sa, fără a-i fi create careva impedimente în acest sens, indiferent din partea cui pot surveni aceste impedimente - fie din partea statului, fie din partea oricărei persoane fizice sau juridice.

Remarcă că, art. 1 alin.(1) al Protocolului nr. 1 la Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, statuează că, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

Menționează că, ignorarea vădită de către instanța de judecată a probelor concludente și pertinente din materialele cauzei și interpretarea subiectivă și ilegală a legislației în vigoare, constituie un atentat la securitatea raporturilor juridice, fapt condamnat foarte frecvent de către CtEDO (cauza SRL „Hotelul Dacia” vs Moldova, etc.)

Declară că, aplicarea neîntemeiată a unei prevederi legale produce efecte grave pentru părți deoarece se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, or, unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței (superiorității) dreptului este principiul stabilității raporturilor judiciare, care înseamnă, între altele, că soluția

oricărui litigiu nu trebuie să contravină prevederilor legale.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este - principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere unei chestiuni, aceasta nu trebuie să încalce drepturile persoanei ce s-a adresat în instanță pentru înlăturarea încălcărilor de lege existente.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului legalității în acțiunile tuturor participanților la un raport juridic civil, parte a căruia este și buna-credință în aceste raporturi.

Relevă că, în conformitate cu prevederile art.26 alin.(2) al Legii insolvenței, în cel mult 10 zile lucrătoare de după desemnarea administratorului provizoriu, ultimul trimite notificări tuturor creditorilor din evidenta contabilă, prezentată de debitor în conformitate cu art.27 alin.(3), pentru înaintarea creanțelor certe și exigibile asupra patrimoniului debitorului și prezentarea unei referințe asupra cererii introductive.

Accentuează că, creditorul SA „Moldev-Corp” pînă în prezent nu a fost notificat în nici un mod despre adoptarea încheierii din 29 iunie 2015 pe dosarul nr.2i-379/15, precum și nu a fost notificat despre necesitatea înaintării creanțelor certe și exigibile referitoare la patrimoniul debitorului.

Relatează că, creditorul SA „Moldev-Corp” a aflat recent de la creditorul ÎM „XAMINAR” SRL despre admiterea cererii introductive spre examinare, care, de asemenea, nu a fost informat în modul stabilit de lege.

Specifică că, între SA „Moldev-Corp” și SRL „Blanșir” la data de 05 decembrie 2007 a fost semnat contractul de investiție în construcții: Инвестиционный договор №06 от 05 decembrie 2007 года, conform căruia SRL „Blanșir” s-a obligat să construiască o casă de locuit cu 9 etaje, cu 72 de apartamente, pe terenul cu numărul cadastral inițial: 0300201.797, ulterior modificat în numărul cadastral 0300201.806 - amplasat pe adresa: mun. Bălți, str. Bulgară, regiunea liceului „A. S. Pușkin”. Proprietar al terenului pentru construcție este SRL „Blanșir”.

Conform prevederilor pct. 2.4. al contractului menționat, părțile contractante au convenit că suma de 300000 dolari SUA - are statut de arvună și a fost achitată integral, după cum urmează: prin ordinele de plată din 05 decembrie 2007, 16 ianuarie 2008, 21 ianuarie 2008, 07 februarie 2008, 19 februarie 2008, 28 februarie 2008, 13 martie 2008; prin recipisa din 27 decembrie 2007; 3) prin contractul de împrumut din 10 decembrie 2007.

Concomitent menționează că, SRL „Blanșir” SRL prin tranzacția din 16 mai 2013 recunoaște și indică expres că nu are careva pretenții față de SA „Moldev-Corp” privind achitarea sumei de 300 mii dolari SUA.

Precizează că, SRL „Blanșir”, rezultînd din prevederile contractului, are față de creditorul SA „Moldev-Corp” datorii în sumă de 654000 dolari SUA formate din: arvuna dublă în cuantum de 600000 dolari SUA; penalități în cuantum de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere din suma achitată, ceea ce constituie suma de 54000 dolari SUA.

Invocă că, rezultînd din prevederile art.145 alin.(2) al Legii insolvenței, la cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor

nu este respectat din cauza nerespectării procedurii de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

Atenționează că fiind reprezentant al SA „Moldev-Corp”, a depus cerere de amânare a ședinței din 11 aprilie 2016, deoarece este profesor și avea prelegeri în cadrul Facultății de drept a USEM. Însă, instanța de fond a ignorat această cerere, examinând cauza în lipsa reprezentantului, fără a argumenta motivul examinării în lipsă.

Opinează că, instanța de fond i-a privat de dreptul de a prezenta probele de care dispun întru apărarea drepturilor și intereselor - încălcate vădit intenționat de către administratorul provizoriu Oleg Muntean, precum și a combata motivele invocate și care au fost indicate ca temei de respingere a cererii SA „Moldev-Corp”. O altă modalitate de a prezenta aceste probe și argumente, nu există, decât în cadrul unui proces, bazat pe unul din principiile fundamentale ale dreptului procedural civil - principiul nemijlocirii și oralității în dezbaterile judiciare.

Consideră că, încheierea adoptată este ilegală și neîntemeiată și se cauzează SA „Moldev-Corp” prejudicii considerabile, adică i se încalcă intenționat drepturile și libertățile garantate de Constituția RM și legislația în vigoare și în mod expres accesul liber la justiție, garantat de art. 20 al Constituției RM.

În opinia recurentului, instanța de fond a ignorat probele, dându-le o interpretare tendențioasă, fără a se referi și la alte circumstanțe ce au importanță pentru cauză și care au fost omise.

Invocă recurentul că instanța de judecată a încălcat grav prevederile art.6 CEDO, conform căruia, oricărei persoane (fizice sau juridice) îi este garantat dreptul la un proces echitabil, de către o instanță independentă și imparțială.

În contextul prevederilor art.4 alin.(2) al Constituției RM, precum și din hotărârea Curții Constituționale nr.55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituția Republicii Moldova” rezultă că, CEDO constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și respectiv urmează a fi aplicată direct ca o oricare altă lege a RM cu deosebirea că CEDO are prioritatea față de restul legilor interne care îi contravin.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale.

Instanța de insolvență a adoptat încheierea la data de 11 aprilie 2016, iar recursul a fost declarat de avocatul Vasile Ceban, în interesele SA „Moldev-Corp” la data de 24 iunie 2016.

Materialele pricinii relevă că încheierea contestată a fost pronunțată în lipsa reprezentantului SA „Moldev-Corp”, însă careva confirmări de expediere și respectiv recepționare de către SA „Moldev-Corp” sau reprezentantul acestuia a copiei încheierii contestate, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat la data de 24 iunie 2016 de către avocatul Vasile Ceban, în interesele SA „Moldev-Corp”, este în termen.

Verificînd legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de avocatul Vasile Ceban, în interesele Societății pe Acțiuni „Moldev-Corp” și va casa încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale prezentei legi.

Din materialele pricinii rezultă că prin hotărîrea din 12 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă depusă de creditorul SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” privind intentarea procedurii de insolvență în privința SRL „Blanșir”; a fost dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului; a fost stabilit termenul-limită de înaintare a cererilor de validare a creanțelor pentru data de 07 decembrie 2015 (f.d.8-16).

La data de 23 februarie 2016, SA „Moldev-Corp”, prin intermediul avocatului Vasile Ceban, a depus cerere de validare a creanțelor, solicitînd repunerea în termenul de înaintare a cererii de validare a creanței, în conformitate cu art. 116 Cod de procedură civilă și validarea creanței în mărime de 654000 dolari SUA (f.d.17-18).

Prin încheierea din 11 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea creditorului SA „Moldev-Corp” privind repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor față de SRL „Blanșir”, în proces de faliment simplificat (f.d.22-26).

În conformitate cu art. 273 Cod de procedură civilă, pentru fiecare ședință de judecată în primă instanță și în instanță de apel, precum și pentru fiecare act de procedură îndeplinit în afara ședinței (audierea martorului la locul aflării lui, cercetarea înscrisurilor și altor probe materiale la locul de aflare sau păstrare etc.), se întocmește proces-verbal.

În conformitate cu art. 274 alin.(1) Cod de procedură civilă, în procesul-verbal al ședinței de judecată sau al actului de procedură îndeplinit în afara ședinței de judecată

se indică momentele esențiale ale dezbaterii pricinii sau ale efectuării actului procedural.

În conformitate cu art. 275 alin.(1), (4) Cod de procedură civilă, procesul-verbal se întocmește de grefier în ședință de judecată sau la efectuarea actului de procedură în afara ședinței. Procesul-verbal se scrie la computer și se păstrează în modul stabilit de Consiliul Superior al Magistraturii. În cazul în care nu este posibilă utilizarea computerului, procesul-verbal se scrie de mână, fiind ulterior scris la computer. Procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să fie întocmit și semnat în cel mult 5 zile de la data încheierii ședinței, iar procesul-verbal privind efectuarea actului de procedură – cel târziu a doua zi de la efectuare. După ședința de judecată, înregistrările audio și/sau video ale ședinței de judecată sînt folosite de grefier pentru a verifica exactitatea procesului-verbal.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin.(3) lit. e) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată.

În conformitate cu 432 alin.(5) Cod de procedură civilă, temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Conform art.8 alin.(4) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în vederea soluționării recursului, instanței de recurs i se trimit, în copii certificate de instanța de insolvență, doar actele care interesează soluționarea căii de atac.

În contextul normelor precitate, Colegiul reliefă că la materialele pricinii lipsește procesul verbal al ședinței de judecată din 11 aprilie 2016, or, lipsa acestuia constituie încălcarea normelor de drept procedural.

Concomitent, Colegiul remarcă că procesul-verbal al ședinței de judecată este un act procesual de o deosebită importanță, asigurînd posibilitatea verificării temeiniciei și legalității actului de dispoziție. În lipsa procesului verbal este imposibilă efectuarea controlului judiciar cu privire la componența instanței, prezența părților, conținutul apărării părților în drept și în fapt, respectarea altor norme procesuale. În același timp, reprezintă un act complet, care formează o unitate indisolubilă, necesitînd respectarea integrității acestuia și anume să fie întocmit corect, clar și în corespundere cu consecutivitatea în care au decurs etapele procesului.

Din motiv că procesul-verbal al ședinței de judecată din 11 aprilie 2016 lipsește, ședința de judecată în cadrul căreia a și fost adoptat actul de dispoziție contestat, Colegiul conchide că această omisiune constituie o încălcare esențială a normelor de drept procedural, sancționată cu anularea încheierii contestate.

De asemenea, Colegiul notează că din contextul procesului verbal al ședinței de judecată din 21 martie 2016, conform căreia s-a decis examinarea cauzei pentru 11 aprilie 2016 ora 12:00, nu se disting careva constatări a instanței de insolvență referitor la prezența sau absența reprezentantului SA „Moldev-Corp”, în condițiile cînd

se examinează inclusiv și cererea SA „Moldev-Corp” privind validarea creanțelor.

Or, în conformitate cu art. 198 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, grefierul raportează președintelui ședinței prezența persoanelor citate, motivul neprezentării celor absenți. Președintele ședinței verifică identitatea persoanelor prezente, împuternicirile persoanelor cu funcție de răspundere și cele ale reprezentanților.

În conformitate cu art. 274 alin.(2) lit. d) Cod de procedură civilă, în procesul-verbal al ședinței se indică prezența participanților la proces, a reprezentanților, a martorilor, experților, specialiștilor și a interpreților.

Prin urmare, nu poate fi verificată nici respectarea procedurii legale de înștiințare a reprezentantului SA „Moldev-Corp”, în condițiile când în textul procesului-verbal al ședinței de judecată din 21 martie 2016 nu se reflectă dacă a fost verificată prezența acestuia, iar careva confirmări de înștiințare a acestuia la materialele pricinii lipsesc(f.d.20-21).

Mai mult, amânarea ședinței de judecată din 21 martie 2016 pentru data de 11 aprilie 2016 a avut loc la cererea reprezentantului „Xaminar” SRL, dar nicidecum la cererea reprezentantului SA „Moldev-Corp”, fapt eronat invocat în referință de către creditorul SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” (f.d.20-21).

Din considerentele menționate și având în vedere că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea din 11 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de insolvență.

În conformitate cu art. 428, art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Vasile Ceban, în interesele Societății pe Acțiuni „Moldev-Corp”.

Se casează încheierea din 11 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată la cererea depusă de creditorul Societatea pe Acțiuni „Moldev-Corp” cu privire la repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor în privința Societății cu Răspundere Limitată „Blanșir” SRL, în proces de faliment simplificat, cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de insolvență-Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală